

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2023 – 2024

Gyldenpris barnehage

Forord

Barnehagene i Bergen kommune utarbeider sine årsplaner i samsvar med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1. august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 (23)

«Sammen for kvalitet – lek og læring» beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for gjeldende periode.

Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er «Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre». Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

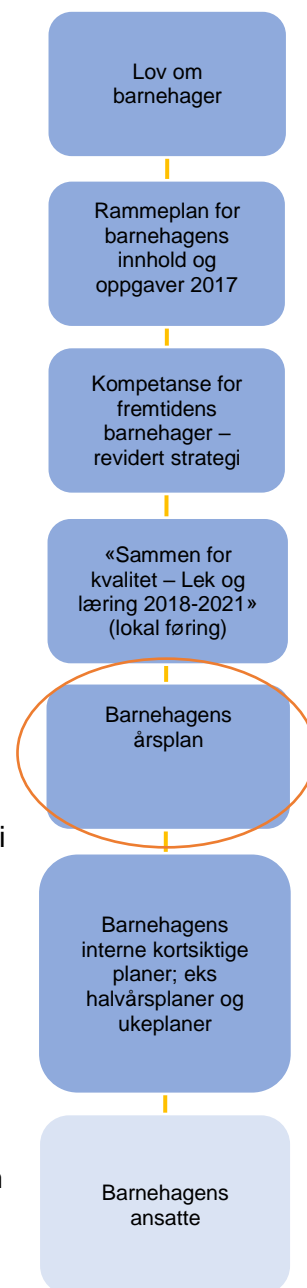
Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to:

- **Del en** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen del en har et tidsperspektiv på 1 år og følger barnehageåret.
- **Del to** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplanens del to inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med progresjon i barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet. Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Etat for barnehage

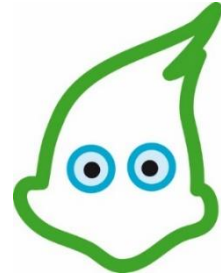

Innhold

Visjon og mål	5
Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn	5
Verdier	5
Mål.....	5
1.0 Barnehagens innledning	6
1.1 Struktur og organisering	6
1.2 Måltidet	7
1.3 Metodevalg	7
1.4 Kjerneverdier	9
1.4.1 Ser barnet	9
1.4.2 Varme	9
1.4.3 Inkluderende	10
2.0 Livsmestring for det 21. århundre	11
2.1 Tilknytning	11
2.2 Lek	12
2.3 Læring	14
2.4 Barns medvirkning	15
2.5 Vennskap og felleskap	16
2.6 Mangfold	16
3.0 Barnehagens tema/prosjekt	18
3.1 Fagområder	18
3.1.1 Språk som basiskompetanse	20
3.1.2 Matematisk kompetanse	20
3.2 Digitale verktøy	20
4.0 Barnehagen som lærende organisasjon	21
4.1 Barnehagens utviklingsarbeid	21
4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging	22
4.2.1 Dokumentasjon	22
4.2.2 Vurdering	22
4.2.3 Oppfølging	22
4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet	22

I.	Barnesyn og lærings syn	23
II.	Pedagogisk relasjonskompetanse	23
III.	Danning gjennom omsorg, lek og læring	26
IV.	Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold	26
V.	Overganger	27
	a. Tilvenning i barnehagen	27
	b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen	27
	c. Samarbeid og sammenheng med skolen	28
VI.	Foreldremedvirkning	29
VII.	Bærekraftig utvikling	30
VIII.	Psykososialt barnehagemiljø	30
IX.	Barns seksuelle helse	32

Visjon og mål

Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barn trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Bliir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

1.0 Barnehagens innledning

1.1 Struktur og organisering

Gyldenpris barnehage er en avdelingsbarnehage med plass til 105 barn i alderen 1-6 år. Vi har 7 avdelinger fordelt på 2 hus i samme «hage».

Hovedhuset har 5 avdelinger. Grønn og Gul er avdelinger med 10 barn i hver gruppe i alderen 1-3 år. Lilla, Rød og Blå er avdelinger med 16-19 barn i alderen 2-6 år. Huset på marken har 2 avdelinger. Indigo ligger i 2.etasje og har 9 barn i alderen 1- 3 år. Oransje holder til i 1.etasje og har 16-19 barn i alderen 2-6 år. Antall barn varierer ut fra barnas alder.

Barnehagen har et stort og innholdsrikt uteareal med gode aktivitetsmuligheter for barna. Det er ulike lekesoner som er tilpasset barnas alder. Vi har egen bålgrue som blir brukt gjennom hele året. Våren 2020 ble deler av uteplassen utbedret med nye lekeapparater. Gyldenpris barnehage har 25 fast ansatte, 12 barnehagelærere, 9 barne -og ungdomsarbeidere og 4 assistenter.

Barnehagen er tilknyttet Yrkesopplæringen i Bergen kommune og Høgskulen på Vestlandet, og tar imot lærlinger og studenter i praksis.

Gjennom året tar vi også imot elever ved ungdomsskoler og videregående skoler som skal gjennomføre praksis og vi gjennomfører fagdager i samarbeid med «Ka vil du bli?». Å åpne opp barnehagen for ungdommer ser vi på som viktig i rekrutteringsøyemed. Vi ønsker å gi ungdom erfaringer omkring hvordan det er å arbeide i barnehage, for å kanskje ville søke mot en utdanning som barne- og ungdomsarbeider eller barnehagelærer. Barna i barnehagen opplever det positivt å bli kjent med nye unge voksne som for ikke så lenge siden selv var barn og forstår barnekulturen på en annen måte.

1.2 Måltidet

En viktig del av barnehagehverdagen er måltidene. Vi legger opp til at barna kan spise frokost, fruktmåltid, lunsj og ettermiddagsmat. Vi er opptatt av at måltidet er en rolig stund der barna får mulighet til å spise medbragt mat eller smørelunsj/varmmat.

Gyldenpris barnehage forholder seg til helsedirektoratets retningslinjer for kosthold og er opptatt av en miljøvennlig praksis med lite matsvinn. Mattilbudet skal i tillegg til å gi barna næringsstoffer fremme måltids glede der voksne og barn deltar sammen. Måltidet er både en sosial arena og en pedagogisk arena der barna får erfaringer og tilegner seg viktig kunnskap. Måltidet gir en strukturert ramme for samspill, deltakelse og dialog. Felleskapet er en viktig faktor for å skape trivsel. Personalet er viktige rollemodeller og vi forventer at de sitter sammen med barna gjennom måltidet. (Kilde; Helsedirektoratet.no) For å sikre at vi arbeider systematisk og målrettet med dette tema har vi våren 2023 utarbeidet en lokal matplan med utgangspunkt i «Helsedirektoratets anbefalinger for mat og måltider i barnehagen»

1.3 Metodevalg

Gyldenpris barnehage har over tid hatt et satsingsområde som omhandler å styrke de ansatte sin pedagogiske relasjonskompetanse. Personalet har opplæring i en metode som kalles Samspillmetoden Dialog samt metoden COS (Trygghetssirkelen) som begge er sensitiviseringsprogram knyttet til samspill.

Bergen kommune som barnehageeier har valgt ut ICDP (International Child Development Program) som et sensitiviseringsprogram til bruk i alle kommunale barnehager. ICDP har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. Programmet retter seg mot omsorgsgivere og skal styrke deres omsorgskompetanse.

Barnehagen har foreløpig to sertifiserte ICDP- veiledere som har gitt opplæring til ansatte i barnehagen i metoden.

Metoden bygger på åtte tema for et godt samspill:

1. Vis at du er glad i barnet
2. Se og følg barnets initiativ
3. Ta del i barnets følelser
4. Gi ros og anerkjennelse
5. Felles oppmerksomhet – felles opplevelse
6. Gi mening til opplevelser
7. Lag sammenhenger
8. Hjelp til selvhjelp, planlegge, støtte og legge til rette.

For oss er barnas lek, læring og utvikling, samt å støtte barn emosjonelt en viktig del av arbeidet. Erfaringer barna gjør i møte med personalet er med på å danne grunnlag for deres selvfølelse, emosjonsregulering og stressmestring. Det er derfor viktig at personalet har forståelse for hvor stor betydning deres møter med barn har, og at personalet har en bevissthet og kompetanse rundt samspill og tilknytning.

Når vi i barnehagen snakker om relasjoner, mener vi samspill mellom barn/voksen, barn/barn og voksen/voksen. Personalet må se på barnet som et menneske med egne uttrykksbehov og egne ressurser til å oppleve valgmuligheter i hverdagen.

Å støtte barnet emosjonelt vil si å møte barnet på dets følelser. Vi må ta følelser på alvor og lære barnet å forstå og takle egne og andres følelser.

Noen følelser kan være vanskelig å forstå. For eksempel: sjalusi, misunnelse, og stolthet. I løpet av en dag vil barna ha behov for å bli møtt på ulike følelser.

Vi arbeider systematisk innenfor rammen til ICDP. I samspill mellom barn/voksne skal den voksne stimulere barnas tanker og følelsesbevissthet. Barns tanker er avgjørende for barnets følelser, handlinger og utvikling. Barna må bli rustet til å takle motstand, og de må kunne glede seg når noe går bra for både en selv og andre. Vi ønsker at barna skal tenke om seg selv og andre med vennlighet og respekt.

Trygghets sirkelen (COS - Circle of security) brukes i tillegg som et verktøy for å forstå og møte hvert enkelt barns behov. Sirkelen illustrerer den voksne som en trygg base og sikker havn for barnet. Når barnet er utforskende, beveger det seg ut fra den trygge havnen. Da trenger barnet at den voksne er støttende, oppmuntrende og engasjert. Hvis barnet føler seg usikker, søker det tilbake til den voksne, enten med blick eller at de fysisk kommer tilbake, og den voksne er den trygge basen.

Språk og Matematikk:

Barnehagen er aktive brukere av kulturaktiviteter som teater, utstillinger og konserter, og mener at disse opplevelsene er en god metode for å gi barna mulighet til å tilegne seg et variert språk. Hensikten er at barna skal få opplevelser som gir dem førstehåndserfaringer. På vei til aktivitetene er de voksne aktive i samtale med barna. Vi fanger opp hva barna er interessert i og tar oss tid til å studere og prate om det vi ser. Vi bearbeider opplevelsene i etterkant tilbake i barnehagen gjennom bruk av blant annet bilder. Slik blir dette en viktig del av språkarbeidet.

Barnehagen har et godt utvalg av materiell til arbeid med språk og matematikk. Dette bruker vi aktivt på avdelingene og i mindre tilrettelagte grupper. Personalet bruker dagtavle, eventyrkofferter, (fortellinger med konkrete) og bilder og konkrete i formelle og uformelle situasjoner sammen med barn og foreldre.

Vi benytter Norsk med tegnstøtte (Tegn til tale) i barnehagen. Vi bruker dette som et praktisk og visuelt hjelpemiddel i kommunikasjon og i språkinnlæringen. Tegn til tale er en støtte til talen, og følger det talte språk. Tegn kan forklare og forsterke følelser ved at vi bruker både mimikk og kroppsspråk.

For barn som trenger ekstra språkstimulering har vi språkgrupper. Gruppene består av barn som har godt utbytte av å få ekstra fokus på språktrening, og barn som har et godt utviklet språk. Hver avdeling har en ansatt som gjennomfører ukentlig samlinger på avdelingen. Pedagogisk konsulent og barnehagelærer har det overordnede ansvaret både for innhold, og evaluering samt at det blir gjennomført lokale språkgrupper.

Målet vårt for språkgruppene er at de flerspråklige barna i Gyldenpris barnehage skal ha de samme utviklingsmuligheter i et trygt, inkluderende miljø slik som de majoritetsspråklige barna. Dette skjer gjennom en flerkulturell hverdagspraksis og gjennom et godt tilrettelagt språklig miljø med vekt på språk, tekst og kommunikasjon.

1.4 Kjerneverdier

«Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte.» Som barnehageeier har Bergen kommune et verdigrunnlag som består av verdiene Varme - Ser barnet - Inkluderende.

1.4.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

- Barnet skal få utvikle seg ut fra sine egne forutsetninger
- Barnet skal ha en god identitetsutvikling
- Barnet skal få oppleve å mestre
- Barnet skal få sette egne grenser og bli respektert for det
- Barnet skal få medvirke i sitt eget liv, og påvirke sin hverdag

Personalet skal:

- Være sensitive med tanke på barnas behov og hjelpe dem der de er
- Ha fokus på hva barnet mestrer
- Legge til rette for aktiviteter som motiverer, stimulerer og utvikler det enkelte barn
- Bruke humor og glede i møte med hverandre

Ved å gjøre dette ser vi at:

- Barnet gir uttrykk for sine meninger
- Det er et felleskap mellom barna
- Barnehagen blir viktig for barnet og familien
- De voksne kan legge til rette og støtte og hjelpe barnet der det er
- Barnet får medvirke i sin hverdag og i barnehagens aktiviteter

1.4.2 Varme

«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

- Det skal ivareta barnets behov for fysisk omsorg og individuelle behov for ro og hvile
- Det er en forutsetning for trivsel og utvikling
- Det skaper gode relasjoner mellom barnet og personalet, og barna seg imellom
- Det fremmer likeverd og likestilling
- Barnet trenger voksne som bryr seg og engasjerer seg i deres hverdag

Personalet skal:

- Ha fokus på tilknytning, tilvenning og velkomst i barnehagen
- Ta imot barnet og foresatte med vennlighet når de kommer om morgenen
- Være voksne som ser barnet og justerer seg etter det

- Ta ansvar for en hverdag som er preget av humor, glede og omtanke for hverandre
- Gi barnet rom for selv å praktisere empati og omsorg

Ved å gjøre dette ser vi at:

- Barnet blir trygge på oss voksne
- Barn og voksne smiler og ler sammen
- Voksne trøster barn og barn trøster hverandre
- Barn knytter vennskap og forsvare hverandre
- Barn, foresatte og personalet snakker positivt om hverandre

1.4.3 Inkluderende

«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap».

- Barnet gir uttrykk for sine meninger
- Det er et fellesskap mellom barna
- Barnehagen blir viktig for barnet og familien
- De voksne kan legge til rette og støtte og hjelpe barnet der det er
- Barnet får medvirke i sin hverdag og i barnehagens aktiviteter

Å inkludere hverandre er viktig fordi:

- Barnet skal få mulighet til å danne en trygg og god identitet i et mangfoldig samfunn
- Barnet lærer å respektere hverandre og knytte vennskap på tvers av kultur, religion og språklig bakgrunn
- Vi blir kjent med et mangfold av familieformer, kjønn, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn i barnehagen vår. Alle er verdifulle i fellesskapet
- Det forebygger mobbing

Personalet skal:

- Gi gode velkomster og avskjeder i garderoben
- Anerkjenne barns ulikheter
- Legge til rette for aktiviteter som inkluderer alle
- Ha demokratiske prosesser der barn og foresatte får medvirke
- Være voksne som er gode rollemodeller, som er til stede og er lydhør
- Invitere barn og foresatte på middag/kaffe i barnehagen

Ved å gjøre dette ser vi at:

- Barn klemmer hverandre.
- Barn spør etter hverandre når de er syke/borte fra barnehagen
- Barn inviterer hverandre inn i leken, og trøster og hjelper hverandre
- Barnet er stolt av sin kultur, religion og sitt språk
- Voksne er i lek og aktivitet sammen med barn
- Familier knytter vennskap og snakker sammen i garderoben og på middag/kaffe

2.0 Livsmestring for det 21. århundre

– medvirkende barn i lek og læring

2.1 Tilknytning

Barn er subjekter og skal behandles som det. Hvert enkelt barn er unikt, de kan noe, de vil noe og de vet noe. Barn er aktive, nysgjerrige og undersøkende. Barn er ulike, og vår rolle som voksne er å støtte dem, veilede dem, inspirere, inkludere, undre oss sammen med dem og være rollemodeller med troverdighet.

For å få dette til, kreves sensitive voksne i barnehagen som har kompetanse om barn, tilknytning og relasjoner.

Pedagogisk relasjonskompetanse forstår vi som personalets evne til å se, forstå og justere seg til hvert enkelt barn og barnets følelser, uten å gi opp sitt eget perspektiv, lederskap og integritet. Personalet skal gi ros og anerkjennelse til barna og ha et felles fokus med barna. Samt gi mening til barnas opplevelser og sette positive grenser når noe ikke er akseptabelt. For oss handler pedagogisk relasjonskompetanse om at det er den voksne som alltid har ansvar for relasjonens kvalitet i samspill med barn.

Barn som begynner i barnehagen, har en nær relasjon og tilknytning til sine foresatte. Når de kommer til barnehagen, skal de bli kjent med nye barn og voksne. Sammen med de foresatte blir personalet viktige omsorgspersoner i barnets liv.

I Gyldenpris barnehage ser vi på tilknytning som «grunnmuren» i relasjonene til de vi har rundt oss. Det aller viktigste er at barnet føler seg trygg og beskyttet i det som er nytt. Tilknytningsarbeidet i barnehagen skal kjennetegnes av nærhet, varme og innlevelse. Vi skal prøve å forstå barnet, tilrettelegge for gjensidighet, være pålitelige og empatiske. Dette forutsetter voksne som har evne til å skape trygghet, gode relasjoner og som ser det enkelte barnet.

Samspillet mellom barn og voksne er med på å danne det emosjonelle klimaet i barnehagen. Et godt klima er grunnlaget for å gjøre barn trygge og gi de de beste utviklingsmuligheter. For å lage en ramme rundt dagen har vi faste rutiner og aktiviteter, en dagsrytme. Dette for å skape trygghet og forutsigbarhet for barn og voksne.

Barna tar del i tilknytningsprosessen ved overgang fra liten til stor avdeling. På de store avdelingene har de fadderordning, der de eldste barna er faddere for de nye.

Tilknytning er viktig fordi:

- Det handler om å skape gode relasjoner mellom barna og personalet, og barna seg imellom
- Det skaper trygghet for barn og foresatte
- Det fremmer selvstendighet
- Det er grunnlag for utvikling og livsmestring

I arbeid med tilknytning skal personalet:

- Gi en god velkomst til alle
- Være sensitive og tilstedeværende voksne
- Tilpasse tilvenningsperioden til hvert enkelt barn
- Se barnet og møte dem der de er
- Skape trygge rammer og forutsigbarhet
- La hverdagen preges av humor, glede og omtanke for hverandre
- Ha et godt samarbeid med de foresatte

Ved å gjøre dette ser vi at:

- Barna blir trygge på oss voksne
- Barna liker å komme til barnehagen. og viser glede ved å være en del av fellesskapet
- Barna blir selvstendige
- Barna får lyst til å utforske på egenhånd
- Vi får deltakende foresatte som engasjerer seg

2.2 Lek

Leken har stor plass i barnehagen vår, og står sentralt i alt vi gjør. I leken gjør barn det ubegripelige begripelig ved å leke den samme leken om og om igjen helt til det gir mening for barnet. Alt er mulig i leken!

I leken møter barnet verden og seg selv. Gjennom leken utvikles både ferdigheter, kunnskap og holdninger. I leken prøver barnet ut ulike roller, alene og sammen med andre. I samvær med andre utvikler barnet evnen til samspill og annen sosial kompetanse

Lek og vennskap er viktig for barnets mestring og selvfølelse. Gjennom leken får barnet sosial trening, de får kjenne på ulike følelser og de får erfaringer med å løse konflikter

Den voksnes rolle i leken er viktig. Vi må observere, delta og veilede. Vi må ta vennskap og lek på alvor, være tett på barna, dele gleden, trøste og gi mening til barnets opplevelser.

Barn trenger å bli invitert inn til interessante lekemiljøer hver dag. Varierte og fleksible lekemiljøer åpner opp for mange måter å leke på og mange måter å være menneske på

Lek er viktig fordi

- Leken har en egenverdi som skal ivaretas
- Leken er en viktig del av barns uttrykksmåte
- Barn utvikler språket og fantasien

I arbeid med lek skal personalet

- Observere og tolke leken
- Ta initiativ til, og tilrettelegge for lek
- Veilede og berike leken på barnas premisser
- Stimulere til utforskning og kreativitet

Ved å gjøre dette ser vi at

- Barn utvikler vennskap og inkluderer hverandre i leken
- Barn får erfaringer med å ta andres perspektiv
- Barn får utprøvd erfaringer de har gjort i sitt virkelige liv
- Barn viser følelser i leken

2.3 Læring

Personalet i barnehagen har kunnskap om hvordan barn lærer. Barn skal erfare, lykkes og feile, og komme til en forståelse. De voksne skal legge til rette for at denne erfaringen finner sted. Vi skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst. Barn skal ikke *"bli til noe"*, de er noe allerede og skal møtes som den de er. Barndommen er her og nå, og barn er kompetente fra fødselen av. For oss er lek og læring ofte to sider av samme sak. Gjennom lek skjer læring og læring er mulig gjennom lek

Læring er viktig fordi.

- Det utvikler barnas evner og kunnskaper
- Det gir mestringsfølelse og styrker selvbildet
- Det gir barna et verktøy for å forstå sosiale koder
- Man lærer å lære. (Og en del av det er å lære å feile)

I arbeid med læring skal personalet.

- Gi barn trygghet og anerkjennelse for kunnskapen de allerede har og samtidig møte dem der de er
- Legge til rette for at barn lærer i samspill med hverandre og personalet
- Støtte og berike barns initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner

Ved å gjøre dette ser vi at.

- Barna tør å feile og lærer nye ting hver dag
- Barna utforsker og utfordrer sin verden
- Barna blir tryggere i leken

2.4 Barns medvirkning

Barns rett til medvirkning er nedfelt i grunnloven, barnehageloven og FN's barnekonvensjon. Medvirkningsbegrepet konkretiseres ved at barn får oppleve tilknytning og fellesskap, støtte til å leve seg inn i andres situasjon og ta hensyn til andre.

Mer informasjon i lenken under:

<https://arkiv.unicef.no/barnekonvensjonen>

Barn skal erfare hva det innebærer å leve i et demokratisk samfunn. Gjennom deltakelse i barnehagens hverdagsliv skal barnet oppleve at det er med på å forme sin egen hverdag.

Barnehagen gjennomfører årlig strukturerte barnesamtaler. Barnesamtaler er en samtale mellom en voksen og et barn der hensikten er å få frem og synliggjøre for eksempel hva barnet liker å gjøre i barnehagen, hva barnet savner å kunne gjøre i barnehagen og hvordan barnet har det med de andre barna og voksne i barnehagen. Samtalene bruker vi til å evaluere egen praksis, hvordan barna får være med å påvirke innholdet i barnehagen og i foreldresamtaler.

Barnesamtaler er for de barna som har et utviklet språk, og barnesamtaler kan ikke erstatte det som vil gjelde for alle barna, både de med og uten språk; voksne som observerer og reflekterer, sensitive voksne som oppfatter barnas interesser, legger planer til side og lar barna lede aktiviteten der det er naturlig. Vi skal lytte og være observante på barnets kroppsspråk/mimikk, og innspill.

Medbestemmelse styrker barnets selvtillit og selvfølelse, og lærer barnet å ha gjensidig respekt for hverandre. Samtidig lærer barnet å ta konsekvenser for egne valg, og sammen reflekterer vi over valgene som er gjort.

Barns medvirkning er viktig fordi:

- Å bety noe er viktig for barnets identitetsutvikling
- Betydningen av å "være noe" forsterkes ved å ha innflytelse over egen hverdag
- Barnet har rett til å uttrykke seg
- Det styrker barnets selvtillit
- Barnet har rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger

I arbeid med medvirkning skal personalet:

- Legge til rette for lek
- Møte barnet med interesse og respekt
- Gi barnet valg der det er mulig
- Gi barnet mulighet til å være med å påvirke innholdet i dagen ut fra alder og modenhet
- La barnet ta del i praktiske arbeidsoppgaver i løpet av dagen
- Være observante på barnegruppen
- Gi barnet tid til gjentakelser

Ved å gjøre dette ser vi at:

- Barnet føler seg verdifull og nyttig
- Barnet viser glede ved å delta
- Barnet viser glede ved å være en del av fellesskapet
- Barnet blir selvstendig
- Barnet viser hensyn

2.5 Vennskap og felleskap

Gyldenpris barnehage er et sted for alle.

Personalet er bevisst sin egen rolle i møte med barn og foresatte. Et hvert barn sine ønsker, behov og opplevelser har rett til å komme frem. Derfor er det viktig at de voksne er lydhøre, støttende og observante.

Vi jobber for at alle barn skal få erfaring med vennskap og verdien av å ha venner. Å oppleve en tilhørighet er både et menneskelig behov og nødvendig for individets utvikling. Gjennom utvikling av vennskap og felleskap skapes grunnlaget for demokratisk kompetanse.

Barnehagen har null-toleranse mot mobbing. «Skyfritt» og barnehagens lokale handlingsplan mot mobbing blir brukt som arbeidsdokumenter i personalets arbeid for å sikre et trygt og godt oppvekstmiljø.

Lenker til disse dokumentene finnes under kapittel VIII i denne årsplanen.

Vennskap og fellesskap er viktig fordi:

- Barn skal lære å respektere hverandre
- Barn har ulike forutsetninger og kan lære og forstå hverandre
- Det forebygger mobbing
- Det støtter barn i å sette egne grenser
- Barn lærer å respektere andres grenser
- Barn lærer å finne løsninger i konfliktsituasjon

I arbeid med vennskap og fellesskap skal personalet:

- Støtte barnets initiativ til samspill ved å være til stede og lydhøre
- La barnet oppleve vennskap og lære å beholde venner
- Bidra til at alle kan få leke med andre
- Møte barnet ut i fra deres ståsted
- La barn og foresatte ha innflytelse på barnehagehverdagen
- Se foresatte, møte behovene og ønskene deres

Ved å gjøre dette ser vi at:

- Barnet utvikler positiv nysgjerrighet for likheter og ulikheter i barnegruppen
- Barnet vil kunne reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- Barn knytter vennskap
- Barn får erfaring med å justere seg
- Vi får et godt samarbeid med foresatte

2.6 Mangfold

Et mangfold av familieformer, kjønn, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn er verdifullt for felleskapet.

I Gyldenpris barnehage ser vi på mangfold som en ressurs og vi møter alle med åpenhet og toleranse. Barnehagen gjenspeiler mangfoldet i samfunnet vi lever i.

Vi har et likeverdig menneskesyn som innebærer at for oss er alle like viktig, og enhver sine ønsker og behov har rett til å komme frem. Foresatte, barn og personale skal oppleve at de tilhører fellesskapet i barnehagen, og alle skal bli tatt godt imot og møtt med respekt når de kommer til barnehagen.

I juni måned vil dere se at barnehagen er med og flagger med det såkalte «Regnbueflagget». For oss symboliserer regnbueflagget nettopp mangfold og fellesskap, at alle er forskjellige men like mye verdt.

Mangfold er viktig fordi:

- Barn skal lære å respektere hverandre
- Det forebygger mobbing
- Det gjenspeiler samfunnet
- Det bidrar til at barnet våger å være seg selv

I arbeid med mangfold skal personalet:

- Møte barnet ut i fra deres ståsted
- Legge til rette for variert lek
- Vise gjensidig respekt for hverandres kulturer
- Markere høytider som er representert i barnehagegruppen
- Markere samenes dag
- Tilrettelegge for god samhandling mellom barnehage og hjem

Ved å gjøre dette ser vi at:

- Barna er stolte av sin kultur
- Barna utvikler positiv nysgjerrighet og respekt for likheter og ulikheter i barnegruppen
- Mangfold er en naturlig del av hverdagen.
- Vi får et godt samarbeid med foreldrene

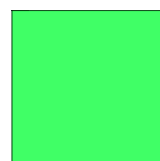
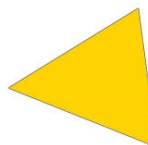
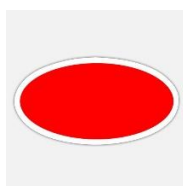

3.0 Barnehagens tema/prosjekt

3.1 Fagområder

Gyldenpris barnehage har et felles tema som går igjen på alle avdelinger gjennom barnehageåret. Tema har vi valgt å kalle «Månedens farge og form», og er knyttet opp mot de fargene vi opplever å se gjennom et år. Til hver farge har vi knyttet en matematisk form.

Måned	Årstid/Høytid	Farge	Form
September/oktober	Høst	Oransje	Rektangel
November/desember	Jul	Rød	Oval
Januar/februar	Vinter	Blå	Sirkel
Mars/april	Påske	Gul	Trekant
Mai/Juni	Sommer	Grønn	Kvadrat

Temaet «Månedens farge og form» knytter vi opp mot ulike fagområder i «Rammeplan for barnehagen».

- **Kommunikasjon, språk og tekst:** Barna skal videreutvikle sin begrepsforståelse og skal bruke et variert ordforråd
- **Kunst, kultur og kreativitet:** Barna skal ha tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer. Temaet skal bidra til at barna tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- **Natur, miljø og teknologi:** Barna skal få gode opplevelser med friluftsliv året rundt. De skal oppleve, utforske og eksperimentere med naturfenomener og fysiske lover.
- **Antall, rom og form:** Barna skal utvikle forståelse for grunnleggende matematiske begreper. De skal få anledning til å undersøke og gjenkjenne egenskaper ved former og sortere dem på forskjellige måter

Et felles tema for hele barnehagen støtter oppunder det fellesskap og mangfold vi ønsker at barna i Gyldenpris barnehage skal oppleve. Gjennomgående i alt vårt arbeid er at vi ønsker at barna skal oppleve mestringsglede.

Barn er aktive, nysgjerrige og undersøkende, og gjennom arbeid med tema ønsker vi å gi barna ulike erfaringer, sanseinntrykk og et utvidet ordforråd. Vi ønsker å gi barna fargeglede og en nysgjerrighet rundt ulike former

Fokus på farge og form vil foregå både inne i barnehagen og ute på tur i by og natur.

Barnehagen har et mangfold med syv forskjellige avdelinger med ulike barnegrupper og ulikt utgangspunkt. Derfor står hver avdeling fritt til å arbeide med temaet slik de selv finner det best. På liten avdeling vil farger og former bli introdusert og koblet mot hverandre i henhold til planen, mens på stor avdeling vil det være en utvidelse der alle farger og alle former blir arbeidet med gjennom året, men med hovedfokus på fargene og formene etter planen.

Gjennom barnehageåret vil barna få erfaringer med noe av dette:

- Fellessamlinger – gjennom barnehageåret blir det arrangert fellessamlinger for hele barnehagen der temaet «Månedens farge og form» vil være en del av samlingen. Hver avdeling har ansvar for hver sin samling, og barna bidrar aktivt i denne.
- Erfaringer med ulike materialer, teknikker og uttrykksformer.
- Naturopplevelser - kjenne glede ved å være i naturen og utforske hvilke farger og former vi finner her.
- Kjennskap til matematiske begreper gjennom å jobbe med gjenkjenning av former, størrelser og sortering.

Vi dokumenterer prosjektet gjennom bilder, arbeid som blir gjort underveis og gjennom praksisfortellinger. Barna tar del i vurderingsarbeidet ved at vi samtaler rundt det vi har gjort i prosjektet. Dokumentasjonen blir brukt som vurderingsgrunnlag. Foreldre blir informert om temaet gjennom månedsplaner. Vi oppmuntrer foreldre til å gi tilbakemeldinger underveis.

3.1.1 Språk som basiskompetanse

Et godt språklig fundament er viktig for å kunne forstå hva som skjer i lek og samhandling. Også for å knytte vennskap og ta del i lek og aktiviteter sammen med andre barn og voksne.

Barnas identitet blir formet av de menneskene de har rundt seg, og det er grunnleggende med en god tilknytning til personalet. Ved å være lydhør til barnas verbale og non verbale språk sørger personalet for at barnas meninger om prosjektet blir ivaretatt.

Et godt språkstimulerende miljø karakteriseres ved at de voksne er gode språkmodeller, lydhøre, og aktivt retter barnets oppmerksomhet mot det verbale og non-verbale språket. Mange barn vokser opp med to eller flere språk og det å høre ulike språk i barnehagen skal være en naturlig del av hverdagen.

Den meningsfulle bruken av språket i tilknytning til dagliglivet og barnas hverdagerfaringer vil være basis for språkarbeidet i vår barnehage.

Gjennom lek og planlagte aktiviteter får barna nye erfaringer i samhandling med andre barn og voksne. Felles fokus og felles språk bidrar til samhold der alle kan delta uavhengig av bakgrunn og erfaringer.

3.1.2 Matematisk kompetanse

I årets prosjekt skal barna få erfaringer med antall, rom og form. Vi skal legge til rette for utforskning og eksperimentering med ulike farger og former. Vi skal jobbe med gjenkjenning og sortering. Barna skal få mulighet til å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger. Barna skal få erfaring med posisjon og plassering som for eksempel under/over/bak/foran.

Vi ønsker å styrke barnas nysgjerrighet og interesse for matematiske former, begreper og sammenhenger.

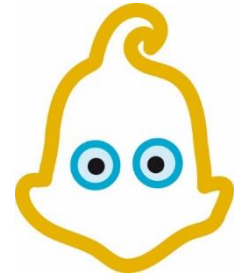
3.2 Digitale verktøy

Gjennom arbeid med temaet skal vi bruke digitale verktøy som en kilde til å finne informasjon og som et verktøy i prosjektet. Dette kan være å søke på internett, se bilder, filmer og undre oss rundt tema og dokumentere prosessen.

De digitale arbeidsverktøyene våre er fotoapparat, Bee-bot, digitalt forstørrelsesglass, kopimaskin, smartboard, I-Pad og mobiltelefon.

Personalet skal sørge for at det blir et læringsmiljø som er tilpasset barnas forskjellige læringsprosesser.

4.0 Barnehagen som lærende organisasjon

Gyldenpris barnehage er en lærende organisasjon som skal vurdere og reflektere over egen praksis, samt ta aktivt del i barnas læringsprosesser. Dette innebærer å tilpasse det pedagogiske innholdet og vår praksis med tanke på de endringer som skjer i samfunnet. Personalet i Gyldenpris barnehage er opptatt av å møte foresattes tilbakemeldinger med endringsvilje, og tilpasse praksis etter familienes behov. Hensikten er at vi skal forbedre kvaliteten og utvikle oss i takt med endringene.

Vi opplever å ha gode arbeidsmetoder og god struktur i barnehagen. Hele personalet skal ta del i prosessene, slik at alle får et eierforhold til det vi jobber med. Slik kan vi sammen jobbe mot felles mål. Den kollektive kapasiteten i personalgruppen er verdifull, og hos oss jobber vi etter prinsippet «alle betyr alle».

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

I kapittel VIII skriver vi om nytt lovverk, og barnehagens arbeid rundt å skape et trygt og godt arbeidsmiljø for barna. Rammeplan for barnehager er tydelig på at barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap i trygge rammer og omgivelser og hvor alle føler seg sett og inkludert.

Kapittel VIII vil være et hovedfokus når det gjelder barnehagens utviklingsarbeid for det kommende barnehageåret.

Gyldenpris barnehagen vil i barnehageåret 2023-2024 og 2024-2025 delta i *Læringsmiljøprosjektet*.

Læringsmiljøprosjektet er initiert av Utdanningsdirektoratet (UDIR) og har som mål å fremme et trygt og godt barnehage- og skolemiljø uten mistriksel og krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Gyldenpris barnehage er sammen med 2 andre kommunale barnehager i Bergen valgt ut til å delta i prosjektet.

I prosjektet vil vi jobbe med temaer som hvordan man kan fremme og utvikle et trygt og godt barnehagemiljø, hvordan man kan forebygge, avdekke og håndtere mistriksel og krenkelser. Vi vil få kunnskap om regelverk og jobbe med en positiv barnehagekultur.

Barnehager som er med i prosjektet får veiledning av et team bestående av personer fra fagmiljø og erfarne personer fra barnehage. Veiledningen tar utgangspunkt i lokale behov og utfordringer.

Involvering av barn og foreldre er avgjørende for å lykkes i arbeidet med et trygt og godt barnehage- og skolemiljø.

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

4.2.1 Dokumentasjon

Vår pedagogiske praksis dokumenteres gjennom:

- Didaktisk planlegging
- Månedspåplan
- Månedsbrev
- Praksisfortellinger til bruk i refleksjonsarbeidet
- Pedagogisk dokumentasjon gjennom bilder og tekst
- Muntlige tilbakemeldinger til foreldre i daglige møter
- Foreldresamtaler
- Artikler på barnehagens hjemmeside

4.2.2 Vurdering

- Vår pedagogiske praksis vurderes gjennom:
- Foreldresamtaler
- Samarbeidsmøter SU/FAU
- Barnesamtaler
- Pedagogisk dokumentasjon
- Praksisfortellinger
- Refleksjonsmøter i personalgruppen

4.2.3 Oppfølging

- For å sikre at barnehagen jobber kontinuerlig for å oppnå målsettingene vil vi benytte følgende møtepunkt: planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter, foreldremøter og ledermøter

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

Gjennom utviklingsarbeidet har vi som mål å ha et godt arbeidsmiljø i barnehagen for både barn og voksne. Foresattes tilbakemeldinger er helt nødvendig for at vi skal kunne vurdere vårt arbeid. Ved å inkludere og invitere barn og foresatte med i prosessene kan vi sammen gjøre kvaliteten i barnehagen bedre.

Styrer vil ha Læringsmiljøprosjektet som tema på SU-møter, og temaet vil bli belyst og jobbet med på barnehagens foreldremøter.

Foreldre vil også i løpet av barnehageåret få en digital invitasjon til å delta på Nasjonal foreldreundersøkelse, der barnas arbeidsmiljø vil være et av temaene.

Del to

I. Barnesyn og læringssyn

Vi ser på barnet som et aktivt, handlende menneske og legger vekt på at alle skal lære å reflektere over egne handlinger og væremåter. Vi skal gi rom for ulike forutsetninger ved å møte barnet som selvstendig individ, men også ha et hensyn til det store fellesskapet. Dette er parallelle prosesser.

Vi jobber aktivt med ICDP og har i tråd med den et barnesyn der barnet som subjekt står i fokus. Barn skal ikke "bli til noe" de er noe allerede og skal møtes som den de er. Barndommen er her og nå, og barn er kompetente fra fødselen av.

Personalet i barnehagen har kunnskap om hvordan barn lærer. Barn skal erfare, lykkes, feile og komme til en forståelse. Opplevelse av mestring er viktig og gir motivasjon til å prøve nye utfordringer. De voksne skal legge til rette for et godt mestringsklima der læring finner sted.

Vi støtter barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst. For barn er gjentakelse i de hverdagslige hendelser viktig. Når en legger til rette for læringssituasjoner der barn lykkes med å lære, bygges barnets selvtillit og selvilde opp. Læring skjer gjennom språk og sosial deltagelse. Gode læringssituasjoner krever et variert og utforskende miljø.

Barn har en naturlig nysgjerrighet og utforskertrang. De voksnes oppgave er å gripe de muligheter for læring som oppstår i hverdagen. Nysgjerrigheten er den beste næring til læring og motivasjon.

Barn har sin egen virkelighetsoppfatning som skal ivaretas. Det er viktig å gi barn trygghet og anerkjennelse for kunnskapen de allerede har.

II. Pedagogisk relasjonskompetanse

Pedagogisk relasjonskompetanse handler om voksenrollen. Kvaliteten på den pedagogiske relasjonskompetansen er avhengig av de voksnes holdninger, verdier, barne- og læringssyn. Personalet må ha kunnskap om betydningen av å være sensitiv, se barnet og møte barnet med varme og anerkjennelse.

Barn som blir tatt på alvor og blir lyttet til, motiveres for læring og utvikler tillit til seg selv og andre.

Målsettinger for arbeid med pedagogisk relasjonskompetanse i Gyldenpris barnehage:

- Øke personalets bevissthet og kunnskap rundt samspill og tilknytning.
- Fremme personalets emosjonelle tilgjengelighet for det enkelte barn i barnehagen

1. Vis at du er glad i barnet

Dette gjør vi ved å:

- Se barnet, ha blikk-kontakt, et smil, et oppmuntrende ord
- Være nær barnet
- Ha barnet på fanget, kose og gi nærhet
- Gi respons på barnets kontaktforsøk
- Leke og tøyse sammen med barnet

2. Se og følg barnets initiativ

Dette gjør vi ved å:

- Finne barnet der det er, med sine kunnskaper og erfaringer
- Finne ut hva barnet ønsker/vil ved å prøve å forstå hvorfor
- Forstå barnets ønske, men ikke godta alt («Jeg forstår at du...»)
- Støtte og oppmuntre barnet

3. Ta del i barnets følelser

Dette gjør vi ved å:

- Vise interesse for det barnet holder på med
- Å være en trygg og tilstedeværende voksen som barnet kan snakke fortrolig med
- Sette ord på følelsene til barnet
- Få i gang turtaking med barnet
- Møte barnet på dets følelser, og la barnet få ha sin egen opplevelse av disse følelsene

4. Gi ros og anerkjennelse

Dette gjør vi ved å:

- Dele barnets begeistring når noe går bra
- Å sette pris på barnet for den det er, fremfor hva det presterer
- Gi tilbakemeldinger på mestring og ikke prestasjon

5. Felles oppmerksomhet – felles opplevelse

Dette gjør vi ved å:

- Gå inn der barnet har sin oppmerksomhet.
- Støtte barnet til å rette oppmerksomheten mot felles opplevelser i barnehagen

6. Gi mening til opplevelser

Dette gjør vi ved å:

- Sette ord på det barnet opplever og gjør
- Utvide barnets kunnskaper ved å lære nye ord og begreper
- Stille spørsmål til barnet om hva det opplever
- Planlegge, og legge til rette for gode og spennende opplevelser

7. Lag sammenhenger

Dette gjør vi ved å:

- Snakke med barnet om ting det har opplevd.
- Sette ord på opplevelser.
- Være engasjert og vise positive følelser av det vi opplever sammen

8. Hjelp til selvhjelp, planlegge, støtte og legge til rette

Dette gjør vi ved å:

- Gi barnet positive handlingsalternativer
- Planlegge sammen med barnet
- Være i forkant av barnet og dets handlinger, slik at konflikter og negative situasjoner kan unngås
- Forklare barnet konsekvenser av handlinger.
- Etter nødvendig grensesetting, inviterer vi barnet «inn igjen»

III. Danning gjennom omsorg, lek og læring

Danning er en kontinuerlig prosess og foregår hele livet i samspill med andre. Det er foreldrene som har hovedansvar for barnas danning og utvikling. Barnehagen bidrar i barnas dannelsesprosess. Alle voksne rundt barnet må klare å tolerere barnets følelser, som sinne, tristhet, glede, misunnelse etc.

Det er viktig å se seg selv i relasjon til andre og til samfunnet. Barna blir påvirket av hverandre, av personalet og av aktiviteter vi gjør. Personalet er bevisst på å være gode rollemodeller for barna og tar barnas perspektiv og følelser på alvor. Å hjelpe barna til å skape et godt selvbilde og god følelsesregulering er viktig i dannelsesprosessen. Alle har behov for bekreftelse på at de betyr noe for andre og fellesskapet. Personalets jobb er å gi barna den følelsen.

Vi ser på barnet som et aktivt, handlende menneske og legger vekt på at alle skal lære å reflektere over egne handlinger og væremåter. Å vise empati og å ha respekt for andre og andres meninger er sentrale verdier i en dannelsesprosess. Barna er en del av en gruppe, og det er viktig å balansere individet og gruppen. Gode fellesskapsopplevelser, evne til å glede seg over egen og andres mestring og en «vi-holdning» er viktig for å kunne tilpasse seg gruppen.

For personalet i barnehagen er det viktig å ha et godt forhold til barnas foresatte. Barna oppfatter det psykososiale forholdet mellom personal og foresatte, og personalet har ansvar for at dette er godt.

For oss er danning noe mer enn dannelse - vi knytter begrepet til omsorg, lek og læring.

Barns medbestemmelsesrett står sterkt når det gjelder danning. For å være i en dannelsesprosess er det viktig å ha en opplevelse av å bety noe og ha påvirkningskraft i det som skjer i hverdagen. Barn i Gyldenpris barnehage er delaktig i barnehagens hverdag og pedagogiske planer.

Vi har fokus på en god tilknytning mellom barn og voksne. Dette er en forutsetning for å kunne gå sammen med barna i dannelsesprosessen.

IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold

Progresjon handler om fremskritt og utvikling. Hvert barn er unikt og utvikler seg i ulikt tempo. Vi legger til rette for et variert miljø der hver enkelt kan utvikle seg etter sine forutsetninger og behov. Samtidig er det viktig for oss å ha fokus på progresjon for hele barnegruppen.

Progresjon i det pedagogiske innholdet kommer til syne ved at vi ser barna der de er i sin utvikling. Vi legger til rette for varierte aktiviteter og læringsarenaer, slik at alle har noe å strekke seg etter. I våre planer skal det være innhold som endres i takt med barnegruppens interesser og utvikling.

For å ha progresjon kreves det gode strukturer omkring hvordan personalet jobber målrettet med barnehagens planer.

V. Overganger

a. Tilvenning i barnehagen

I Gyldenpris barnehage ser vi på tilknytning som «grunnmuren» i relasjonene til de vi har rundt oss. Det aller viktigste er at barnet føler seg trygg og beskyttet i det som er nytt. Vi har stort fokus på de 8 temaene i ICDP i tilknytningsprosessen.

Vi har som mål, i samarbeid med de foresatte, å legge til rette for at deres barn får en trygg og god start. Vi tilpasser rutiner og organiserer tid og rom, slik at barna får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til oss voksne og andre barn. Vi voksne har tett oppfølging og er den trygge basen når de foresatte ikke er her. Barna vil etterhvert oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. Vi ønsker sammen med de foresatte å skape et positivt og utviklende miljø for barna. Vårt samarbeid skal bygge på gjensidig respekt og tillit.

Sammen med de foresatte har personalet en tett dialog om tilvenningsperioden til hvert enkelt barn. Tilknytningsarbeidet i barnehagen skal kjennetegnes av nærhet, varme og innlevelse.

- Vi inviterer til møte for nye foresatte før oppstart av nytt barnehageår
- Vi inviterer nye barn og foresatte til besøk på avdelingene før oppstart
- Barna får velkomstbrev på mail

Det å begynne i barnehage er nytt og spennende både for barn, foresatte – og for oss voksne i barnehagen. Den første tiden i barnehagen er viktig for å etablere kontakt, ha informasjonsutveksling, bli kjent med barn, voksne og rutiner. Dette danner grunnlaget for hvordan vi skal ha det sammen i lang tid fremover. Alle nye foresatte blir invitert på en individuell startsamtale ved oppstart i barnehagen.

b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen

Barn i Gyldenpris barnehage skal oppleve en god og trygg overgang mellom liten og stor avdeling. Barnehagen har en egen plan for overganger som hele personalet kjenner innholdet i. Ved å besøke den nye avdelingen jevnlig får barna et eierskap og tilhørighet der.

Å inkludere foresatte aktivt i tilvenning til ny avdeling er viktig for å skape trygghet. Strukturen vi har på overgangen fra liten til stor avdeling har barnas beste i fokus. Barna er ulike og vi må derfor tilpasse overgangen ulikt fra barn til barn.

- Avdelingene har et tett samarbeid om barna
- Fellessamling – månedlige samlinger for hele barnehagen på Allrommet
- «Våre barn» - er alle barna i Gyldenpris barnehage
- Komme tilbake på besøk på «gammel» avdeling ved behov og etter avtale
- I samtale med foresatte om våren er overgang til stor avdeling et av temaene
- Besøk fra liten til stor, både med og uten voksne
- Invitere interne «nye» barn og foreldre på vårens foreldrekaffe
- Foresatte får tilbud om en samtale ved oppstart på ny avdeling

c. Samarbeid og sammenheng med skolen

For oss er det viktig at overgangen fra barnehage til skole/SFO blir en positiv opplevelse for førskolebarna våre. Det er knyttet mye spenning og forventninger til det å bli skoleelev.

Bergen kommune har egne retningslinjer for overgang fra barnehage til skole/SFO. I den forbindelse har vi flere planlagte treff med førskolebarna fra nærmiljøbarnehagene. Målet vårt er å gjøre overgangen så god som mulig.

Våre nærmeste skole er Ny-Krohnborg og Damsgård skole og det er her de fleste av våre barn hører til. Vi har et tett samarbeid med både SFO og 1. trinn på disse skolene. Hver vår drar vi dit på besøk og barna får hilse på rektor og se seg om i klasserommene og SFO. På den måten får alle et innblikk i hva en skole er, selv om det ikke nødvendigvis er den skolen de skal begynne på. Andre aktuelle skoler barna skal begynne på oppretter vi også et samarbeid med.

Gjennom barnehageåret møter vi de andre førskolegruppene fra våre nabobarnehager Solheimslie, Ny-Krohnborg og Søre Skogvei. Vi treffes både på tur og i hverandres barnehager. Slik blir barna kjent med flere andre som også skal begynne på skole/SFO.

SFO som institusjon har forandret seg og dens rolle har endret seg. Blant annet er det langt flere barn i dag som går på SFO enn tidligere. For mange barn er SFO det første møtet med skolen før den offisielle første skoledagen. Derfor er det viktig at vi snakker om forskjellen på SFO og skole med våre barn og foresatte, slik at det ikke oppstår forvirring.

Gyldenpris barnehage har en egen plan for førskolegruppen som deles ut til foreldre til barn i førskolegruppen hver høst.

VI. Foreldremedvirkning

Relasjonen mellom barnehage og hjem må være åpen og likeverdig.

Foresatte og personalet møter barnet på hver sin arena, og har ulik kunnskap om barnet.

Barnehagen har ansvar for å invitere til foreldremedvirkning. Et godt samarbeidsklima styrker fellesskapet i barnehagen.

Personalet skal vise i praksis at de ser foresatte som en ressurs og at deres bidrag er viktig for barnas utvikling og trivsel. Vi ønsker en aktiv dialog og deltakelse der vi alle er opptatt av barna og barnegruppens beste.

Vi legger opp til samarbeid og medvirkning gjennom:

- daglige samtaler ved levering og henting av barnet
- foresatte-samtaler 1 (2) i året
- startsamtale når barnet er ny i barnehagen
- foresatte-kaffe (4 i året)
- foresatte-møter (våren for nye og på høsten for alle)
- arrangementer i regi av foreldreutvalget

Barnehagens samarbeidsutvalg (SU) består av representanter fra foresatte, ansatte, styrer og representant fra eier (Bergen kommune). Utvalget gir ytterligere mulighet til medvirkning og å bidra til at vi sammen skaper et godt barnehagemiljø.

Alle nye barn i barnehagen får hvert sitt «hus» med hjem, som vi ønsker skal fylles med bilder av nære personer i barnets liv.

Barna liker å vise frem og se på bilder på sitt «hus». Dette gir gode muligheter til samtaler med barna.

VII. Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om hvordan vi kan ta vare på, bruke og fordele de ressursene vi har uten å ødelegge for fremtidige generasjoner.

Gyldenpris barnehage ønsker å fremme verdier og holdninger for en mer bærekraftige praksis. Vi ønsker å gi barna kunnskap, erfaringer og gode holdninger til hvordan vi kan ta vare på miljøet rundt oss og på hvilken måte menneskene og omgivelsene våre påvirker hverandre.

Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen.

Gyldenpris barnehage har vært en Grønt flagg barnehage siden 2015.

Grønt Flagg er en miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager og skoler, og som bygger på en del kriterier som må være til stede for at barnehagen skal kunne kalle seg grønt flagg barnehage.

Formålet er å styrke bærekraftig utvikling gjennom ulike aktiviteter i barnehagen. Gjennom aktivitetene ønsker vi å skape et felles engasjement hos barna samtidig som de ulike aktivitetene gir rom for læring, undring og forståelse for viktigheten av naturen rundt oss.

Barnehagen har et miljøråd som består av representanter fra avdelingene og som har et særlig ansvar for å sette Grønt flagg på agendaen. Vi har en miljøhandlingsplan som sier noe om det vi har fokus på; avfallshåndtering, bevissthet rundt strømbruk, gjenbruk og dyrking av urter og grønnsaker.

Vi legger vekt på at de voksne skal være gode forbilder som arbeider og lærer sammen med barna. Dette vil bidra til bevisstgjøring og gode holdninger blant små og store.

VIII. Psykososialt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at alle ansatte i barnehagen er forpliktet til å gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser, og videre at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap.

Under plikten til å sikre at barn og unge har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, følger det fire delplikter:

- plikten til å følge med
- plikten til å melde
- plikten til å undersøke
- plikten til å sette inn egnede tiltak

Forskeren Ingrid Lund har skrevet denne definisjonen på mobbing som vi i Gyldenpris barnehage støtter oss til: «Mobbing av barn i barnehage er handlinger fra voksne og/eller andre barn som krenker barnets opplevelser av å høre til og være en betydningsfull person for felleskapet».

Vi ser på krenkelser og mobbing som sosiale prosesser på avveie, der barnet, eller den voksne trenger veiledning, trygge rammer og klare regler for hva som er akseptabelt og ikke, og konsekvenser om reglene brytes. I Gyldenpris barnehage skal ingen oppleve å bli mobbet eller krenket. Barnehagens voksne er ansvarlig for å forebygge, avdekke og håndtere krenkelser og mobbing.

Forebygging skjer blant annet gjennom å snakke med barna om følelser knyttet til vennskap og utestenging. Når vi setter ord på ulike følelser og øver på å ta andres perspektiv, styrker vi barnas sosiale kompetanse. Personalet må være sensitive og påkoblet, være nær og tett på barna for å fange opp hva som skjer i barnegruppen.

Vi ønsker at barna skal få venner i barnehagen, og lære å forholde seg til seg selv og andre mennesker på en positiv måte. Parallelt med å gi barna kompetanse i å stå opp for seg selv, skal personalet også hjelpe barn til å håndtere følelser som oppstår dersom barnet får en opplevelse av ikke å høre til.

For å avdekke krenkelser og mobbing må personalet være sensitive, påkoblet og ha kunnskap om hva krenkelser og mobbing er. Avdekking kan skje ved at et barn forteller at det ikke har det bra i barnehagen, at foresatte uttrykker bekymring eller gjennom egne observasjoner.

Det blir skrevet og snakket mye om barn som mobber barn. Men vel så viktig er det at ingen barn skal oppleve å bli krenket og mobbet av de voksne. Barna skal oppleve trygghet til de voksne, som må være sensitive for det enkelte barnet og hele barnegruppen. Barna er subjekter om må behandles som det. Personalet må ha en bevissthet rundt sin egen omsorgsoppgave og hvordan en som voksne virker på barna og hvordan barna virker på en selv. «ICDP» er en viktig arbeidsmetode i dette arbeidet, gjennom blant annet egenrefleksjon, veiledning og kollegastøtte.

For å håndtere krenkelser og mobbing har barnehagen har barnehagen utformet en handlingsplan mot mobbing. Les mer her:

https://www.bergen.kommune.no/bk/multimedia/archive/00345/Handlingsplan_mot_m_34542_1a.pdf

«Skyfritt – Plan for inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge i Bergen» er Bergen kommunes plan for å styrke innsatsen for å forebygge, avdekke og håndtere mobbing. Planen er forpliktende og skal danne grunnlag for arbeidet barnehagen gjør for å skape et godt psykososialt miljø for barna som hører til hos oss.

Lenke til «Skyfritt» finner dere her:

<https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/planer-i-kommunen/informasjon-om-enkeltplaner/byradsavd-for-barnehage-skole-og-idrett/skyfritt-plan-for-inkluderende-oppvekstmiljo-for-barn-og-unge>

<https://www.bergen.kommune.no/hvaskjer/tema/skyfrittinkluderende-oppvekstmiljo-i-bergen/skyfritt>

Gyldenpris barnehage har et eget lokalt ressursteam, bestående av styrer, pedagogisk konsulent og 3 barnehagelærere som har et særlig ansvar for å følge opp arbeidet med å ha et godt barnehagemiljø, samt forebygge mobbing.

Barnehagens ressursteam skal kunne bistå avdelingene i saker med krenkelser og mobbing med veiledning og støtte.

IX. Barns seksuelle helse

Barnehagen er en viktig arena for å sikre kunnskap og nødvendig kompetanse om kropp og seksualitet. Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Bevissthet knyttet til barns seksuelle utvikling og kunnskap om hvordan denne kan komme til uttrykk i lek og atferd, er viktig for å kunne møte dette på en konstruktiv måte.

Kunnskap om egen kropp, og et positivt forhold til seksualitet er viktig forebyggende arbeid. Vi ønsker at barna skal utvikle en trygg seksuell identitet, oppnå seksuell glede og sikre gode seksuelle handlingsmønstre som ungdom og voksne (Kilde: Bufdir)

Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsopplæring ble vedtatt av bystyret i april 2019, og er utarbeidet med formål om å sikre en helhetlig innsats for å styrke barn og unges seksuelle helse

Barnehagen arbeider med å styrke barnas begrepsapparat og danne grunnlag for positive holdninger knyttet til selvfølelse, identitet, egenverd, kropp, følelser og grenser. Videre skapes åpenhet og respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk, noe som kan bidra til å forebygge fordommer og diskriminering.

Rammeplanen inneholder henvisninger til kjønn og seksualitet, likestilling og vennskap.

Vår oppgave som voksne i barnehagen er å være åpne, snakke om det de undrer seg over, hjelpe de til å forstå sammenhenger og gi de kunnskap som kan hjelpe barna til å lettere skille mellom positive og problematiske berøringer. I lek og samvær med andre skal barna også lære å respektere andres grenser.

Hvordan man snakker med barn om seksualitet – eller andre vanskelig temaer – kan være med på å skape et fundament for en åpen dialog i fremtiden (bufdir.no, årstall)

Barnehagepersonale og foreldre har et felles ansvar for å ivareta barnets trivsel og utvikling, er det naturlig at barns seksuelle helse også er tema på foreldremøter, i foreldresamtaler og i oppstartsamtaler. Tett dialog med foreldre er viktig i dette arbeidet.

Gyldenpris barnehage

Lien 83

5057 Bergen

E-post: Gyldenpris.Barnehage@Bergen.kommune.no

**BERGEN
KOMMUNE**